

Облікова картка НДДКР

Державний обліковий номер: 0217U003894

Державний реєстраційний номер: 0117U004741

Відкрита

Дата реєстрації: 11-09-2017

1. Етапи виконання

Номер етапу: 1

Назва етапу: Встановлення видової приналежності річкових раків басейну р. Прип'ять із застосуванням біохіміко-генетичних та цитогенетичних методів, оцінка ресурсного потенціалу водойм басейну Прип'яті.

Початок етапу: 05-2017

Закінчення етапу: 08-2017

Вид звітнього документа: Проміжний звіт

2. Виконавець

Назва організації: Житомирський державний університет імені Івана Франка

Код ЄДРПОУ/ІПН: 02125208

Підпорядкованість: Міністерство освіти і науки України

Адреса: 10008, м. Житомир, вул. В. Бердичівська, 40

Телефон: (0412)43-14-17

E-mail: zu@zu.edu.ua

3. Власник результатів НДДКР (продукції)

Назва організації: Державний фонд фундаментальних досліджень

Код ЄДРПОУ/ІПН: 26252928

Адреса: бул. Шевченка,16, м. Київ, Київська обл., 01601, Україна

Підпорядкованість: Міністерство освіти і науки України

Телефон: 380442878221

Телефон: 380442878278

E-mail: grynyov@dffd.gov.ua

WWW: <http://www.dffd.gov.ua>

4. Джерела та напрями фінансування

Підстава для проведення робіт: 52 - договір з вітчизняною організацією (органами місцевої ради, фондом, асоціацією, концерном тощо)

КПКВК: 2201040

Напрямок фінансування: 2.1 - фундаментальні дослідження

Джерела фінансування

Джерело фінансування: 7713 - кошти держбюджету

Фактичний обсяг фінансування за звітний етап: 68.1 тис. грн.

5. Науково-технічна робота

Назва роботи (укр)

Визначення видового складу і оцінка ресурсного потенціалу річкових раків водойм басейну річки Прип'ять

Назва роботи (англ)

Evaluation of Species Composition and Testing of Resource Potential of Crawfish in Prupyat River Basin

Реферат (укр)

Проведено порівняльний морфологічний аналіз найбільш масових вибірок видів річкових раків, виявлених у басейні р. Прип'ять - *A. leptodactylus*, *A. angulosus* та *A. astacus*. Результати дискримінантного аналізу сукупності розмірних характеристик та морфометричних індексів свідчать про високий рівень дискримінації (96,62 %) двох видів довгопалих раків (*A. leptodactylus* та *A. angulosus*). Каріологічний аналіз показав що досліджувані групи, які за морфологічними ознаками були визначені як *A. astacus*, *A. leptodactylus* і *A. angulosus* між собою чітко відрізняються за кількістю хромосом. Так, встановлено, що у диплоїдному наборі *A. astacus* модальна кількість хромосом складає приблизно $2n = 90$. Це відповідає результатам каріологічного аналізу широкопалих раків з водойм передгір'їв Закарпаття. Гаплоїдний набір хромосом *A. angulosus* становить $n = 93$, тоді як *A. leptodactylus* характеризується гаплоїдним набором хромосом $n = 88$. Отримані результати близькі до даних угорських дослідників, які вказують для *A. leptodactylus sensu lato* число хромосом у диплоїдному наборі $2n = 180$. В басейні р. Припять, як і в Україні в цілому, *A. astacus* - це зникаючий вид, з ареалом що скорочується, його популяції стабільні лише в передгір'ях Закарпаття. На Прикарпатті та Подільській височині зберігся подекуди, причому простежується тенденція до його зникнення. Еврібіонтними і відносно пристосованими до сучасних екологічних умов виявилися вугластий та довгопалий раки, причому численнішим і більш поширеним безперечно є вугластий рак. Незважаючи на однакові біотопічні уподобання ці види очевидно мають антагоністичні взаємовідношення, на що вказує відсутність спільних поселень. З огляду на сучасний стан популяцій річкових раків, є цілком адекватним збереження статусу "зникаючий" для широкопалого рака.

Реферат (англ)

A comparative morphological analysis of the most massive samples of crayfish found in the Pripjat River basin - *A. leptodactylus*, *A. angulosus* and *A. astacus* was conducted. The results of discriminant analysis of the aggregate of dimensional characteristics and morphometric indices indicate a high level of discrimination (96.62%) of two types of long-lived crayfish (*A. leptodactylus* and *A. angulosus*). Cariological analysis showed that the studied groups, which by morphological features were identified as *A. astacus*, *A. leptodactylus* and *A. angulosus*, clearly differ in their chromosomes. Thus, it is established that in the diploid set *A. astacus*, the modal amount of chromosomes is approximately $2n = 90$. This corresponds to the results of the cariological analysis of broad-healed cancers from the reservoirs of the foothills of Transcarpathia. The *A. angulosus* chromosome haploid set is $n = 93$ whereas *A. leptodactylus* is characterized by a haploid chromosome set of $n = 88$. The results obtained are similar to those of the Hungarian researchers, which indicate for *A. leptodactylus sensu lato* the number of chromosomes in the diploid set $2n = 180$. *A. astacus* is an endangered species, with a decreasing range, its populations are stable only in the foothills of Transcarpathia. On the Carpathian and Podolian highlands there are some places, and there is a tendency towards its disappearance. Euribiotic and relatively adapted to modern environmental conditions were angular and long-lying crayfish, with more and more widespread undoubtedly angular crayfish. Despite the same biotope preferences, these species obviously have an antagonistic relationship, as evidenced by the lack of common settlements. The current state of the population of river crayfish is given, it is quite adequate to maintain the status of "disappearing" for wide-mouth crayfish.

Індекс УДК: 595.7, 595:384.1.575.2

Коди тематичних рубрик НТІ: 34.33.19

6. Науково-технічна продукція (НТП)

НТП 1

Назва продукції (укр): Визначення видового складу і оцінка ресурсного потенціалу річкових раків водойм басейну річки Прип'ять

Назва продукції (англ): Evaluation of Species Composition and Testing of Resource Potential of Crawfish in Prupyat River Basin

Очікувані результати: Проміжний звіт, публікації

Галузь застосування: 80.30.0 Вища освіта

Опис продукції (укр): Здійснено аналіз каріотипів трьох виявлених видів річкових раків. Проведено аналіз морфометричної мінливості та статевого диморфізму трьох видів річкових раків. Для оцінки ступеня географічної мінливості було використано найбільш багаточисельні вибірки не лише з басейну р. Прип'ять, але й з інших українських річкових басейнів, які відображали весь географічний спектр популяцій. Проаналізовано географічне поширення, чисельність і біотопічну приуроченість видів річкових раків у басейні річки Прип'ять.

Соціально-економічна спрямованість НТП:

Стадія завершеності НТП: Звіт по НДДКР

Впровадження НТП: Не впроваджено

Строки впровадження: 2017

Виробник продукції: Житомирський державний університет імені Івана Франка

Споживачі продукції: працівники рибного господарства, наукові працівники, викладачі, студенти

Перспективні ринки: рибогосподарські підприємства

Права інтелектуальної власності: авторські права на опубліковані статті

Форми та умови передачі продукції: купівля журналів із статтями

7. Бібліографічний опис

Гарбар О.В., Межжерін С.В., Костюк В.С. Морфологічна мінливість та статевий диморфізм довгопалих раків з водойм басейну р. Прип'ять // Біологічні дослідження - 2017: Збірник наукових праць. - Житомир: ПП "Рута", 2017. - С. 62-64.
Костюк В.С., Гарбар О.В., Межжерін С.В. Особливості алозимної мінливості в популяціях нічкових раків з водойм басейну р. Прип'ять // Нове слово в науці і практиці: гіпотези і апробація результатів досліджень : Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 23-24 червня 2017 р.) / ГО "Інститут інноваційної освіти"; Науково-навчальний центр прикладної інформатики НАН України. - Київ : ГО "Інститут інноваційної освіти", 2017.- С. 83-85.

8. Звітна документація

Кількість сторінок в звіті: 56

Мова звіту: Українська

Кількість файлів у звіті: 1

9. Заключні відомості

Перелік осіб-виконавців

Костюк Віталій Степанович

Межжерін Сергій Віталійович

Керівник організації:

Шевчук Андрій Володимирович

Керівники роботи:

Гарбар Олександр Васильович

**Керівник відділу реєстрації наукової діяльності
УкрІНТЕІ**

Юрченко Т.А.